

15.10.2024

**Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan
toimialajohtaja**

Eduskunta, sosiaali- ja terveysvaliokunta

-

00102 EDUSKUNTA

**Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan lausunto sosiaali-
ja terveysvaliokunnalle koskien hallituksen esitystä eduskunnalle
laiksi sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain 12 ja 16 §:n
muuttamisesta**

HEL 2024-013437 T 03 00 00

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan etäkuulemisasiantuntijakutsu 10.10.2024

Lausunto hallituksen esityksestä HE 132/2024 vp eduskunnalle laiksi sosiaalihuollon ammatti-
henkilöstä annetun lain 12 ja 16 muuttamisesta

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on pyytänyt Helsingin kaupungilta asian-
tuntijaa kuultavaksi ja kirjallista asiantuntijalausuntoa. Helsingin kau-
punki kiittää mahdollisuudesta lausua ja toimittaa seuraavan lausun-
non.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala on antanut aikaisemmin 2.8.2024
lausunnon asiassa sosiaali- ja terveysministeriölle (VN/12900/2024)
sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain 12 §:n muuttamisesta.
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala on tuolloin todennut, että esitys
on pääosin kannatettava ja toteutuessaan se parantaisi sosiaalityöntekijöiden
saatavuutta nykyisessä työvoimatilanteessa.

Lakiesityksessä ei ole kysymys sosiaalityöntekijän ammattipätevyys-
vaatimusten muuttamisesta, vaan siitä, mitä vaatimuksia asetetaan ti-
lapäisesti sosiaalityöntekijän tehtävissä toimivalle, jos sijaisuuteen ei
saada ammattipätevyysvaatimuksia täyttävää sosiaalityöntekijää. Lain
muutosehdotus vastaa pitkälle sitä tulkintaa, mikä vallitsi ennen Valvi-
ran muuttunutta tulkintakäytäntöä vuonna 2023.

Helsingin kaupunki on tunnistanut ne sosiaali-, terveys- ja pelastusalan
nimikkeet, joissa saatavuus on erityisen huonoa Näihin lukeutuvat
myös erilaiset sosiaalihuollon ammattinimikkeet, erityisesti sosiaalityön-
tekijät. Sosiaalityöntekijöiden saatavuus on ollut pitkään heikkoa joh-
tuen mm. liian pienistä koulutuspaikkojen aloitusmääristä. Saatavuutta

15.10.2024

**Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan
toimialajohtaja**

on parannettu mm. palkkauksellisin keinoin. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimessa on käynnissä arviointi sosiaalityön tehtävien rakenteesta. Pidempiaikaisena ratkaisuna tulisi kuitenkin lisätä sekä sosiaalityöntekijöiden koulutuksen aloituspaikkoja että maisterivaiheen opiskelupaikkoja, jotta turvataan riittävässä määrin maisterien valmistuminen erityisesti kasvaville alueille.

12 § Oikeus toimia tilapäisesti sosiaalihuollon laillistetun ammattihenkilön tehtävissä

Lakiesityksessä ehdotetaan sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamista siten, että sosiaalityöntekijän tehtävissä voi tilapäisesti toimia enintään vuoden ajan sosiaalityöntekijän ammattiin opiskeleva henkilö, joka on suorittanut hyväksytysti sosiaalityön perus- ja aineopinnot sekä käytännön harkoittelun.

Säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan, että sosiaalityöntekijän ammattiin opiskelevan henkilön olisi mahdollista suorittaa sosiaalityön perus- ja aineopinnot myös avoimessa yliopisto-opetuksessa tai osana yliopistollisen tutkinnon sivuainekokonaisuutta.

Esityksen mukaan oikeus toimia tilapäisesti sosiaalityöntekijän tehtävissä enintään vuoden ajan on myös henkilöllä, joka on suorittanut sellaisen soveltuvan yliopistossa suoritettun yhteiskuntatieteellisen alan korkeakoulututkinnon tai sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinnon, johon on sisältynyt tai jonka lisäksi on suoritettu hyväksytysti sosiaalityön perus- ja aineopinnot sekä käytännön harjoittelu taikka jolla on soveltuvan yliopistossa suoritettun yhteiskuntatieteellisen alan korkeakoulututkinnon tai sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinnon ja sosiaalityön perus- ja aineopintojen lisäksi riittävä käytännön kokemus ja ammattitaito.

Sosiaali-, terveys ja pelastustoimiala pitää kannatettavana, että myös avoimessa yliopistossa sosiaalityön perus- ja aineopinnot sekä käytännön harjoittelun suorittanut henkilö voi toimia tilapäisesti sosiaalityöntekijän tehtävissä ammattiin valmistuneen sosiaalityöntekijän johdon ja valvonnan alaisena.

Säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan työnantajan vastaavan korkeakoulututkinnon soveltuvuuden sekä riittävän käytännön kokemuksen ja ammattitaidon tapauskohtaisesta arvioinnista, kun on kyse henkilöstä, joka on suorittanut yliopistossa yhteiskuntatieteellisen alan korkeakoulututkinnon tai sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinnon ja jolla on sosiaalityön perus- ja aineopintojen lisäksi riittävä käytännön kokemus ja ammattitaito.

15.10.2024

**Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan
toimialajohtaja**

Toimialan näkemyksen mukaan esityksessä olisi tarpeellista täsmentää esimerkein, mikä katsotaan riittäväksi käytännön kokemukseksi ja ammattitaidoksi, jolla voidaan korvata sosiaalityöntekijän koulutukseen sisältyvä käytännön harjoittelu.

Säännöskohtaisten perustelujen mukaan sosiaalityöntekijän tehtävissä tilapäisesti toimiva henkilö voisi tukea laillistettua sosiaalityöntekijää esimerkiksi siten, että hän voisi osallistua asiakkaan palvelutarpeen arviointiin ja suunnitelman laatimiseen asiakkaan asiasta ja palvelusta vastaavan sosiaalityöntekijän työparina. Samoin sosiaalityöntekijän sijaisena toimiva voisi osallistua erityistä tukea tarvitsevan asiakkaan tai perheen palvelutarpeen arviointiin sekä asiakkaan asiaan liittyvien tehtävien suorittamiseen vastaavan sosiaalityöntekijän työparina ja laillistetun sosiaalityöntekijän ohjauksessa ja valvonnassa. Pykäläkohtaisista perusteluista tämä osa tulisi poistaa, koska 12 §:n sisältö ei tuo uutta sääntelyä niihin tehtäviin, joita tilapäiset sosiaalityöntekijät ovat tehneet vuosikausia ja tekevät niitä edelleen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan ehdoton näkemys on, että tilapäisesti sosiaalityöntekijän tehtävissä toimivan tulee jatkossakin voida toimia erityistä tukea tarvitsevan asiakkaan vastuutyöntekijänä tai lapsen asioista vastaavana sosiaalityöntekijänä. Työnantajan tulee kuitenkin ottaa huomioon, ettei tilapäisesti sosiaalityöntekijän tehtävissä toimivalla ole sosiaalityöntekijälle säädettyä oikeutta päättää kiireellisissä tapauksissa tahdosta riippumattoman huollon antamisesta tai siihen liittyvistä toimenpiteistä.

Säännökseen lisätty vuoden määräajan ylittämisen mahdollisuus ja sen edellytykset selkiyttävät toimialan näkemyksen mukaan tilannetta ja vähentävät tulkintaepäselvyyksiä.

16 § Sosiaalihuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteri

Hallituksen esityksessä esitetään sosiaalihuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin merkittäväksi jatkossa myös tilapäisesti laillistetun sosiaalityöntekijän tehtävissä toimivan henkilön ja korvattavan sanan ammatissa sanalla tehtävissä.

Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala katsoo, että esitetty muutos selkiyttää kokonaisuutta, jos lakia muutetaan hallituksen esityksen mukaisesti.

Lopuksi todetaan, Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala pitää kannatettavana, että laki tulisi voimaan 1.1.2025.

Lisätiedot

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 09 310 62401

15.10.2024

**Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan
toimialajohtaja**

maarit.sulavuori(a)hel.fi

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja

15.10.2024

**Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan
toimialajohtaja**

Juha Jolkkonen
sosiaali-, terveys- ja pelastus-
toimialan toimialajohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.